

**Vanhusneuvostopäivä
21.10.2026 klo 12-16**

Luonto, liikunta ja kohtaamiset ikääntyvän Suomen voimavarana

Vanhusneuvostopäivä on Avoimen hallinnon ohjelman, vanhusasiavaltuutetun ja kansalaisjärjestöjen järjestämä vuotuinen yhteistyötilaisuus.

Vanhusasiavaltuutettu
Äldreombudsmannen

Iltapäivän ohjelma

12.00 Tilaisuuden avaus: Vanhusneuvostot ikääntyvän Suomen voimavarana

12.20 Avaimia vanhusneuvostojen vaikuttamistyöhön

12.45 Elinvoimaa luonnossa liikkuen

13.45 Kahvitauko (suora lähetys tauolla)

14.25 Digin haasteet ja mahdollisuudet

15.40 Päättösanat

15.45 Tilaisuuden lopetus. Lähetys päättyy.

15.45–16.30 Mahdollisuus verkostoitua

Vanhusneuvostot ikääntyvän Suomen voimavarana

Kansallinen vanhusneuvostopäivä 21.10.2026

Päivi Topo
Vanhusasiavaltuutettu

Vanhusasiavaltuutettu
Äldreombudsmannen

Pienituloisten iäkkäiden toimeentuloon suunnattava päättäjien huomiota

- Mahdollisuudet liikuntaan turvattava myös silloin, kun toimintakyvyssä ongelmia ja rahaa vähän.
- Julkisen liikenteen saatavuus ja lippujen ostaminen muuten kuin diginä. Tietoa kuljetusten järjestämisen tavoista vaihdettava.
- Kohtaamispaikat keskustoissa, lähiöissä ja sivukylillä. Kohtaamiset etänä mahdollisimman monen ulottuville.
- Vapaaehtoistoimintaan osallistuminen ilman lisäkustannuksia.
- Edulliset yhteisruokailut ja elintarvikejakelu.

Yhden euron
sijoitukselle
kuuden euron
tuotto?

Sote-palvelujen kipukohtiin etsittävä lääkkeitä

- Vanhusasiavaltuutettu on julkaissut juuri tiiviin raportin sote-kokonaisuuden toimivuudesta iäkkäiden kannalta.
- Tuttuja ongelmia: Vaikea saada yhteyttä palveluihin ja saada eri palveluja. Potilas- ja asiakasmaksut nousseet liian korkeiksi, niihin on vaikea hakea ja saada huojennusta. Tehdään kalliita operaatioita, mutta kuntoutumisen ja kotona selviytymisen mahdollisuudet jäävät liian vähälle huomiolle. Yhtä asiaa/vaivaa hoidetaan kerrallaan, vaikka niitä olisi yhtä aikaa useita.
- Hyvinvointialueilla pitäisi NYT katsoa kokonaisuuden toimivuutta iäkkäiden kannalta. Voi tuoda myös säästöjä. Ongelmia ja kuluja syntyy siitä, että tarvittavaa apua ei saa ajoissa tai ollenkaan.

Diagnoosin teko tarpeen, jotta löydetään oikeat lääkkeet soten parantamiseen

- Kokonaiskuvan avulla voidaan kehittää palveluja iäkkäiden ja koko järjestelmän kannalta paremmin toimiviksi kokonaisuuksiksi.
- Ehdotamme että kehittämistä ohjaisi ihmisarvon ohella toimiminen nykyistä aikaisemmin, yhteistyöhakuisemmin ja vaikuttaviksi todettuja hoidon ja palvelun käytäntöjä laajemmin käyttäen.
- Vanhusneuvostoilla olennainen rooli siinä, että tuovat esiin iäkkäiden kannalta toimivia käytäntöjä ja argumentoivat niiden säilyttämisen puolesta. Yhtä tärkeää on tuoda esiin ongelmia sosiaali- ja terveystalouden saatavuudessa ja laadussa.

Webinaari: Mistä menestysreseptit iäkkäiden tarpeita vastaaviin sosiaali- ja terveyspalveluihin?

4.11.2026 klo 12–14, verkossa Teamsin kautta

Vanhusasiavaltuutetun toimisto julkaisee syksyn aikana raportin iäkkäiden sosiaali- ja terveyspalvelujen tilanteesta Suomessa. Raportissa esitetään, että ikääntyneiden tarpeet tulisi ottaa palveluiden kehittämisen ja päätöksenteon keskeiseksi lähtökohdaksi.

Ilmoittaudu 30.10. mennessä: [vanhusasiavaltuutetun verkkosivulta](#)

Lue vanhusasiavaltuutetun uusi raportti: [Kohti toimivampia sosiaali- ja terveyspalveluita iäkkäille - Kokonaiskuva ja ehdotuksia päätöksentekijöille](#)

Digitalisaation edistämisessä iäkkäiden näkökulmat jäävät edelleen sivuun

- Digitaalisten palvelujen ulkopuolella erityisesti kaikkein iäkkäimpiä, toimintakyvyltään tai terveydentilaltaan heikentyneitä henkilöitä, perusasteen koulutuksen saaneita iäkkäitä, äidinkielenä muu kuin suomi tai ruotsi.
- Tarvitaan digitaalisten perustaitojen oppimisen ja ylläpidon mahdollisuuksia sekä digitukea ja vaihtoehtoisia tiedonsaannin ja asioinnin kanavia.
- Vanhusneuvostoilla erittäin tärkeä rooli pitää esillä iäkkäiden asemaa alueellisessa ja paikallisessa digitalisaation kehittämisessä. Digittömien tilannetta monen nuoremman on vaikea edes käsittää.

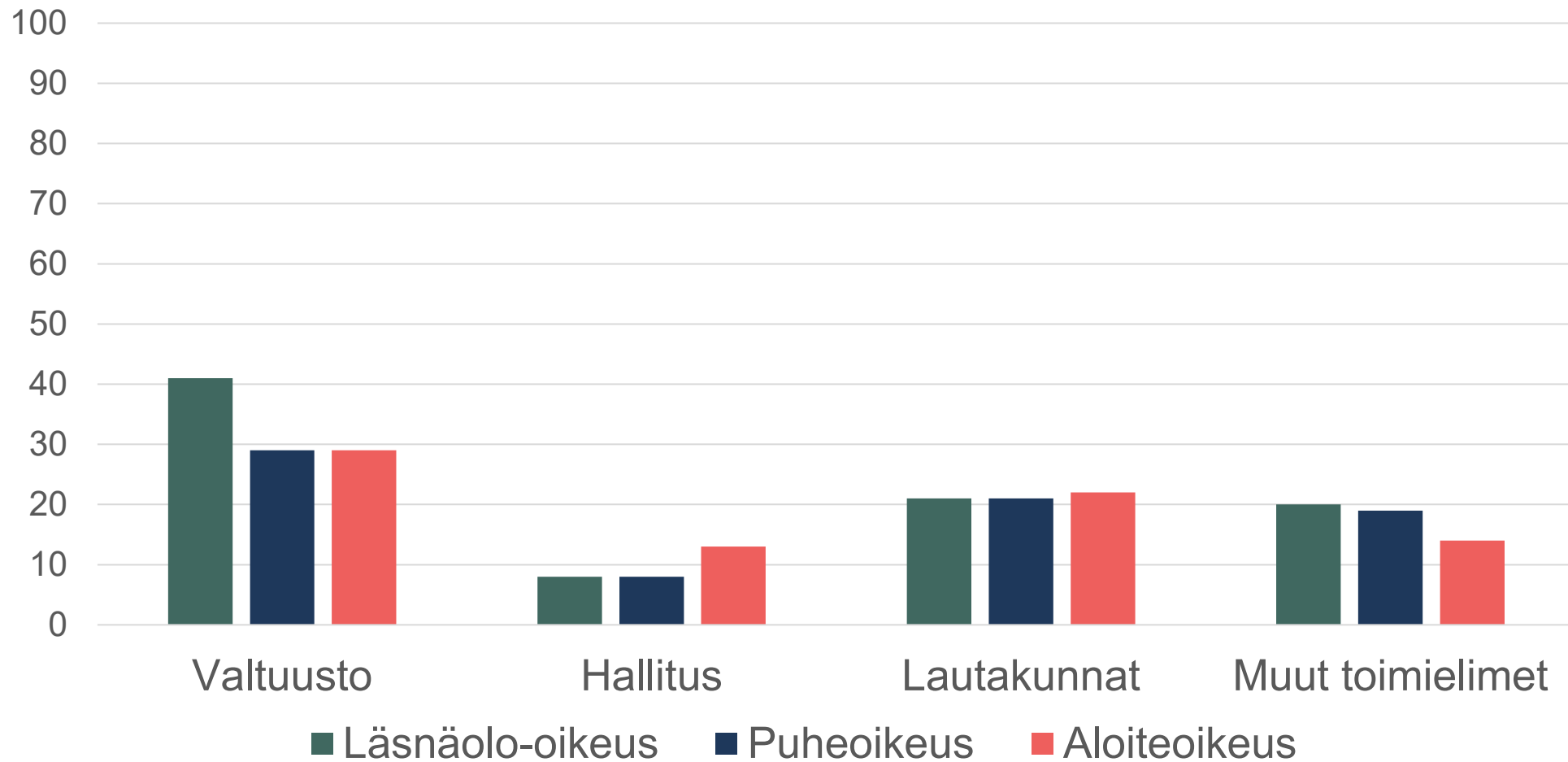

Vanhusasiavaltuutetun kysely vanhusneuvostoille

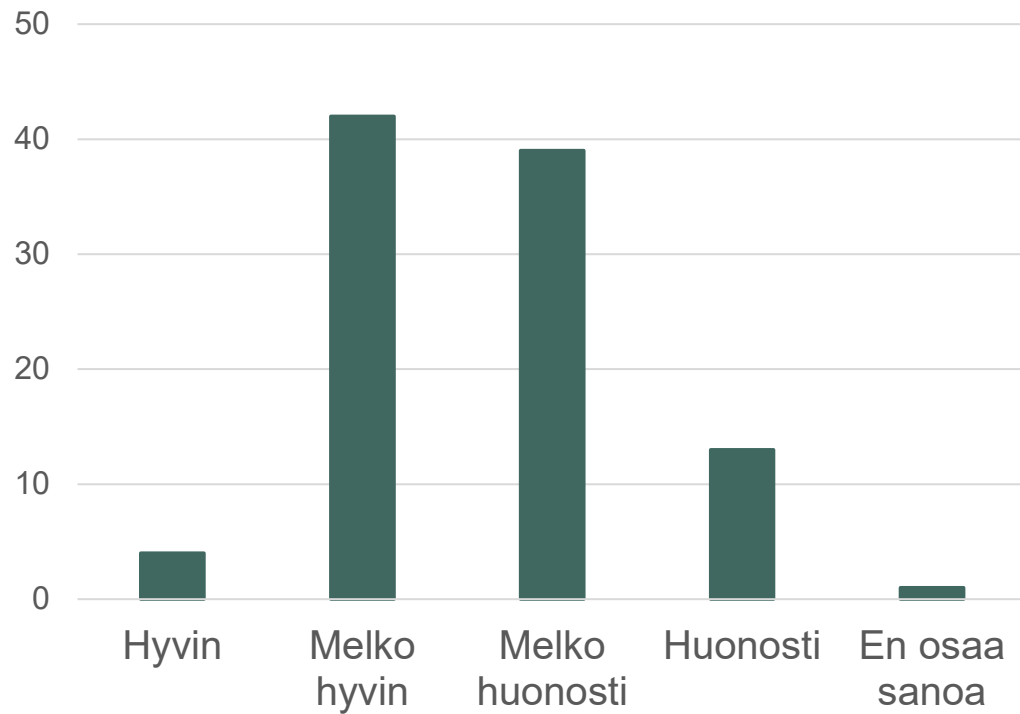
- Webropol-kysely kuntien ja hyvinvointialueiden vanhusneuvostojen jäsenille
- Pyyntö vastata kyselyyn oli valtiovarainministeriön vanhusneuvostoille vanhusneuvostopäivästä lähettämän kutsun yhteydessä
- Kysely oli avoinna 1.6.-31.8.2026
- Vastaukset (N = 332): suomi 89 %, ruotsi 11 %; kuntien vanhusneuvostot 80 %, hyvinvointialueiden vanhusneuvostot 20 %
- Vastaajat: puheenjohtaja 24 %, varapuheenjohtaja 13 %, jäsen 46 %, muu (esittelijä, sihteeri tms.) 17 %

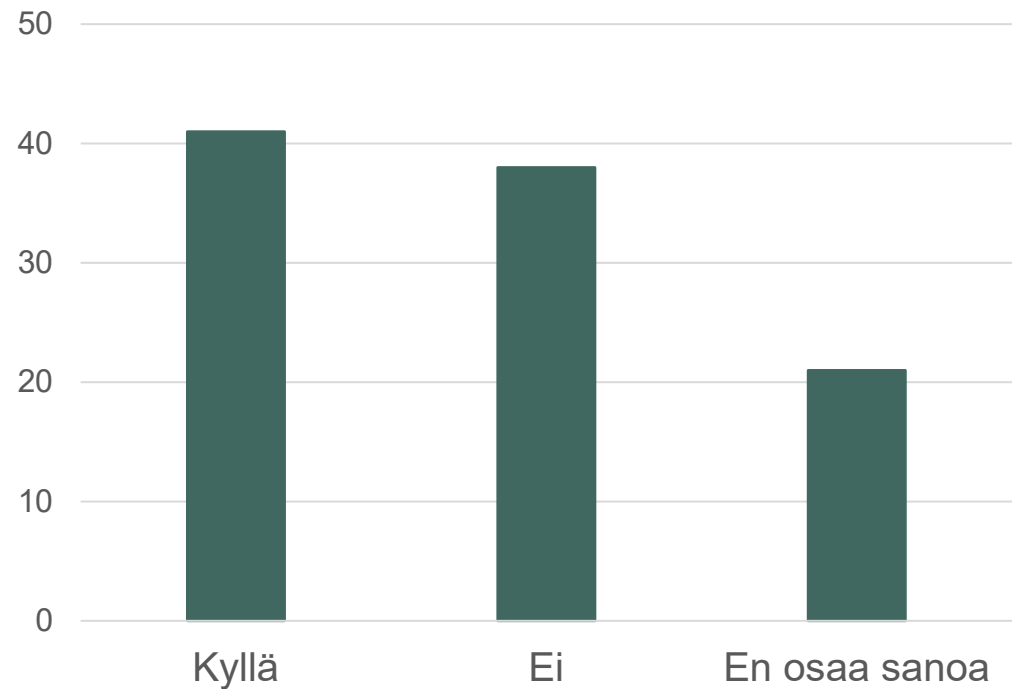
Vanhusneuvoston edustajalla on läsnäolo-oikeus, puheoikeus ja aloiteoikeus eri toimielimissä

Kuinka hyvin vanhusneuvostonne pystyy vaikuttamaan alueenne iäkkäiden kannalta tärkeisiin asioihin? (%)

Ovatko vanhusneuvostonne vaikuttamismahdollisuudet parantuneet viime vuosina? (%)

Esimerkkejä hyvistä kokemuksista

”Vaikuttamismahdollisuudet ovat parantuneet viime vuosina. Otetaan vakavasti meidän esille ottamat asiat.”

”On tehty valtuustoaloite suorasta aloiteoikeudesta / puhe- ja läsnäolo-oikeudesta ja se on valmistelussa edennyt hyvään suuntaan. Tulevaisuus näyttää siis paremmalta, mutta koko ajan on uskallettava tuoda ikäihmisten asiaa esille.”

”Vanhusneuvoston lausunnot on kyllä käsittääkseni otettu huomioon paikallisessa päätöksenteossa, joten kyllä niitä merkitystä on ollut. Neuvoston mielipidettä ikääntyneiden äänenä on kysytty melko usein kaupungin taholta.”

“Paljon saatu hyvää aikaiseksi.”

Muita näkemyksiä

- ”Vanhusneuvostoilla tulee olla laillisesti määritellyt oikeudet läsnäoloon toimielimissä ja aloiteoikeudet.”
- ”Esitän, että vanhusneuvostot yhdistäisivät voimansa ja alkaisivat vaikuttamaan joukkovoimalla meidän ongelmiin.”
- Puheenjohtajiksi ja jäseniksi kannattaa valita henkilöitä, joilla on rohkeutta olla vaikuttamassa
- Oma aktiivisuus tärkeää: täytyy pitää itseä näkyvillä omalla toiminnalla, pyytää asiantuntijoita kokouksiin kertomaan suunnitelmista
- Kokousten sihteerin työnkuvalla, osaamisella, aktiivisuudella ja ajan tasalla olemisella iso merkitys

Ikävaikutusten arviointi vahvistaa ikääntyneiden oikeuksien toteutumista

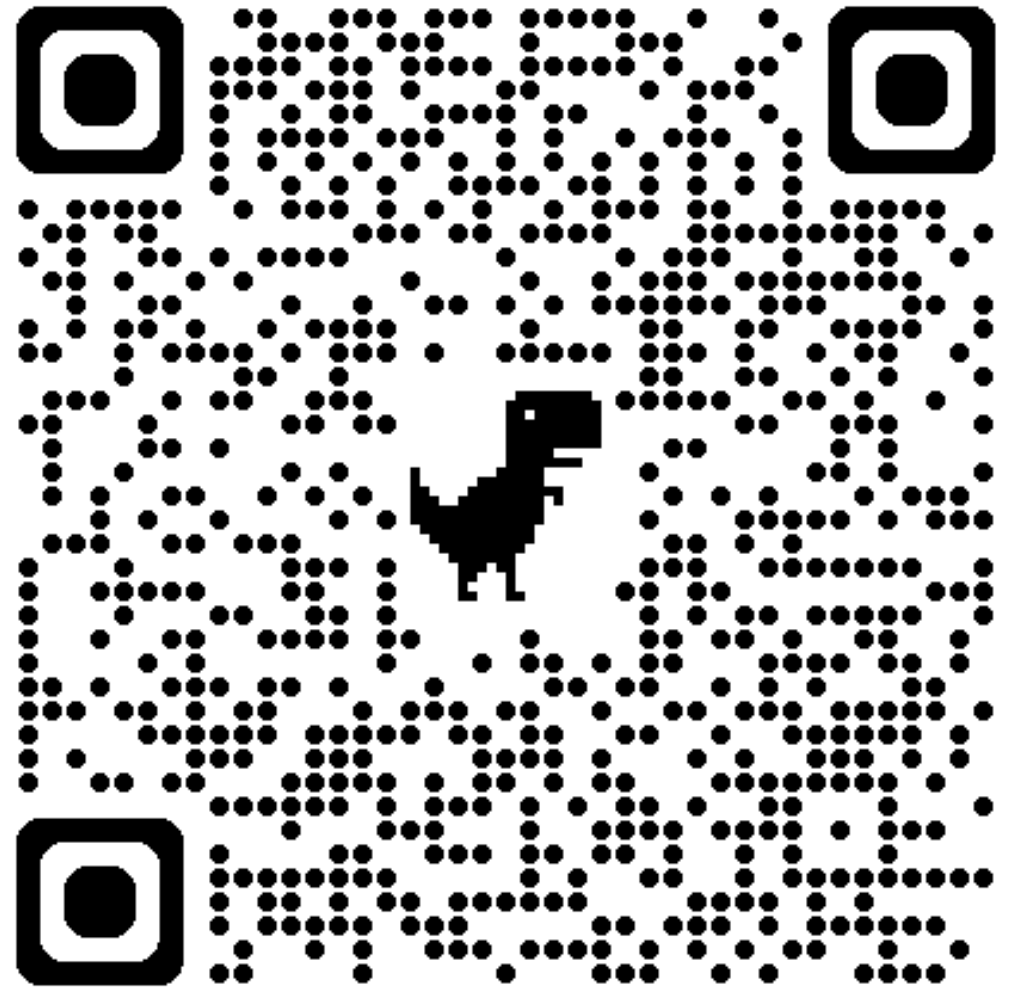
Viisi vuotta vanhusasiavaltuutetun toimintaa

Avoin tilaisuus 14.1. Helsingin
Keskustakirjasto Oodissa. Voi myös
seurata etäyhteyksin.

Vanhusasiavaltuutetun uutiskirje

- Uutiskirjeestä saat ajankohtaista tietoa vanhusasiavaltuutetun työstä.
- Vanhusasiavaltuutetun uutiskirje lähetetään tilaajille 2-3 kertaa vuodessa.
- Tilaa uutiskirje linkistä: [Uutiskirjeen tilaus](#)

Kiitos!

vanhusasia@oikeus.fi

www.vanhusasia.fi

Soittoaika ke klo 9-11, puh. 029 566
6900

Facebook & LinkedIn:
vanhusasiavaltuutettu

